

BG EIF 2008/01

Интегрирана схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за реализиране на дейности, целящи внедряване в практиката на „Общите основни принципи на политиката за интеграция на имигранти в ЕС”

МЕЖДУКУЛТУРНИ РАЗЛИЧИЯ С ПОТЕНЦИАЛНИТЕ СТРАНИ, ОТ КОИТО СЕ ИЗВЪРШВА ЕМИГРАЦИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА АДЕКВАТНИ МЕРКИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНТЕГРАЦИЯТА НА ЕВЕНТУАЛНИТЕ ЕМИГРАНТИ

Политическите и икономическите цели на Република България в емиграционната политика се определят от реалните демографски проблеми и възникналите в периода 2001г. – 2007г. проблеми в пазара на труда.

Демографските проблеми, характерни за всички страни от ЕС според прогнозите на Евростат показват, че до 2025г. ще се запази тенденцията смъртността да надвишава раждаемостта и единственият прираст ще се дължи на миграцията. Освен намаляването на общото население, се прогнозира значително намаляване на населението в трудоспособна възраст. В България тези тенденции са още по-силно изразени.

Потенциалните страни, от които се извършва емиграция могат да се групират в две категории:

1. От страните, в които живеят чужди граждани с български произход. Това са страните от Балканите и страни от Черноморския регион – общности икономически и исторически свързани с България. В Македония, Сърбия, Албания, Косово, Молдова, Украйна и в Руската Федерация живеят общности, които се самоопределят като „българи”. Броят на лицата от тези общности, желаещи да получат българско гражданство от 2001г. е над 100 000. Националният интерес изисква да се работи най-активно с този контингент имигранти. Това са интегрирани по произход лица, с минимални межкултурни различия, които могат с най-малки усилия да се преодолеят. Съществени са икономическите проблеми на интеграцията като професионална реализация, битово устройване, кредитиране и финансиране на трайното им установяване в страната.

2. Прием и интеграция на граждани от трети страни, които не са членове на ЕС, ЕИП и конфедерация Швейцария, които по смисъла на българското законодателство са чужденци.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Европейския фонд за интеграция на граждани на трети страни, съфинансирана от Европейския съюз. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Асоциация на индустриалния капитал в България и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

В процесите на глобализация, мултинационалните компании се нуждаят от намаляване на ограниченията за движение на висококвалифицирана работна сила. Типични примери са някои структуроопределящи обекти в България, като строителството на ТЕЦ 1 в гр.Гълъбово, строителството на АЕЦ „Белене”, автомагистрала „Люлин”. Дори в условията на тежка икономическа криза, тези обекти се нуждаят от квалифицирана работна сила. Липсата на работници води до използването на скъпа и високоефективна техника на една смяна.

Балансираният прием на граждани от трети страни в период на растеж и при наличието на експортни възможности е икономически оправдан. Завръщането им в страните на произход може законово и договорно да се регламентира. В тази група са Виетнам, Индия, Филипини, страни от Близкия изток и др.

В настоящия момент през 2009г. -2010г. едва ли ще се реализира съществен прием на граждани от трети страни на пазара на труда.

Значителен е и броя на гражданите от трети страни, извършили преки инвестиции. Броят им през 2007г. е над 95 000. Голяма част инвестират, за да могат да живеят в България, където условията за живот и бизнес са по-добри от страните на произход. По същество те са икономически имигранти. Това са основно чужденци от Турция, Русия, Македония, Китай, Сирия, Армения, Ливан.

3. Международните различия и мерки за насърчаване на интеграцията на чужди граждани с български произход.

Чужди граждани с български произход най-лесно преодоляват съществуващите разлики в културата и бита между България и страната на произход. Те живеят в страни със същия етнос – предимно славянски страни като Македония, Русия, Украйна, Сърбия. Страни, в които Източното Православие играе обединяваща роля и води до споделяне на общи ценности. Близостта на езиците, писмеността, общото историческо и културно минало са база върху която различията са извън културата и образованието. Интеграцията на тези имигранти ще се ускорява и насърчава чрез държавна и обществена подкрепа за достъп до образование на всички нива за подрастващите и за целите семейства на имигрантите. Познаването на езика и историята на България са основа за културната интеграция, това е и задача на образователната система.

- осигуряване на достъп на имигрантите до институциите на държавата и до активното им участие в демократичните процеси на обществото, особено на местно ниво;

- гарантиране на правото на културна и религиозна идентичност, без да се нарушават правата на българските граждани и на законите на страната.

И все пак трябва да се подчертае, че без икономическа и политическа интеграция, преодоляването на межкултурните отношения особено за тази група имигранти не е определящо.

Политиката на заетост, равнопоставеност в трудовите отношения, пълна защита на правата на работещия, гарантирането на дом, приходи и достойно съществуване на имигрантите, е основата на тяхната интеграция в българското общество.

4. Межкултурни различия и мерки за насърчаване на интеграцията на чужденци временно пребиваващи с разрешение за работа от Азия.

Различията с тази група имигранти са значителни. Тук освен езиковите, историческите, битовите и религиозни различия поставят значително по-голям спектър от мерки за интеграцията на тази група.

Макар и временно пребиваващи, интеграцията на имигрантите от Азия /Виетнам, Индия, Филипините и др./ се затруднява от трудностите в общуването. Много често то е на трети език – френски и руски за Виетнам и английски за Индия и Филипините. За някои професии като строителство, селско стопанство чрез преводач на трети език. За преодоляването на езиковия проблем се създават кратки /до 3000 думи и изрази/ професионално ориентирани разговорници. За съжаление липсват дори преки речници с тези държави. За пребиваващите строители от Виетнам /2008 г./ в Русе такъв кратък разговорник позволи ефективното общуване с българския работодател.

Сериозен проблем е битовото устройство и храненето, особено когато става въпрос за групи от имигранти, живеещи и работещи за един български работодател. Групи от над 40-50 имигранти поставя нови и нетипични интеграционни проблеми. Живеенето в големи етнонационални групи води до вътрешна опозиция на интеграционните процеси и изисква много конкретна работа както от страна на работодателите така и на обществените организации /профсъюзи, бюра по труда, охрана на труда и др./.

Различната религия и невъзможността за религиозни практики допринасят за затрудняване на интеграцията на лицата от тези страни. Фактът, че будизма не е агресивна религия на търпимостта, помага за установяване на диалог и взаимно разбиране.

BG EIF 2008/01

Интегрирана схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за реализиране на дейности, целящи внедряване в практиката на „Общите основни принципи на политиката за интеграция на имигранти в ЕС”

Силната привързаност към рода и семейството, отдалечеността от Родината и временния характер на заетостта правят интеграцията трудна и временна.

5. Междукултурни различия и мерки за насърчаване на интеграцията на чужденци с разрешение за работа от Близкия Изток и Северна Африка.

Наред с проблемите по езиковата и битовата адаптация на чужденците, описани в предишния раздел, интеграцията на гражданите от страните от Близкия Изток и Северна Африка се затруднява и от религиозната им принадлежност. Имиграцията от този регион в редки случаи е трудова. По-скоро тя е политическа или икономическа. Общността на арабските имигранти остава затворена и трудно интегрираща.

Тъй като имигрантите са цели семейства от особено значение е достъпът да образование на децата им. По-голямата част от децата се обучават в българско училище, което е гаранция за по-успешна интеграция на второто поколение на постоянно пребиваващите.

6. Междукултурни различия и мерки за насърчаване на чужденци с Преки Чуждестранни Инвестиции в икономиката на България.

Чужденците, пребиваващи постоянно в страната, които са реализирали Преки Инвестиции, успешно се интегрират в икономическата система на страната. Те са тук защото пряката инвестиция им гарантира по-успешен бизнес и по-добра реализация от страната на произход. Те са избрали България и като страна даваща им по-добри условия на живот и по-добри възможности за образование, здравеопазване и културно общуване на децата им. Техният икономически и политически избор е направен още при ПЧИ и тяхната вътрешна цел е интеграцията в нашето общество във всичките му измерения.

Съгласно ЗЧРБ – Закон за чужденците в Република България право на постоянно пребиваване и последващо право на гражданство получават инвеститорите вложили 1 000 000 български лева в гарантирани държавни облигации за 5 години в съответствие с чл. 25, ал.1, т.6 от Закона.

Тази група също има сериозни мотиви да се интегрира пълноценно в българското общество. Поради доброто си икономическо състояние тази група лесно се интегрира в образователната, здравната, културната и социално-икономическа българска среда.

BG EIF 2008/01

Интегрирана схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за реализиране на дейности, целящи внедряване в практиката на „Общите основни принципи на политиката за интеграция на имигранти в ЕС”

Преодоляването на межкултурните разлики е двустранен процес. Той в голяма степен зависи от страната на произход, от организациите и агенциите, реализиращи трудовата миграция и от избора на самите емигранти. В много случаи миграцията е организирана в съответствие на Договори и Споразумение между организации от двете страни и Междуправителствени споразумения. В настоящия момент България няма подписани двустранни Споразумения с големи потенциални доставчици на трудова емиграция. Работят само старите, подписани до 1989 г. спогодби, в които България доставя работна сила и специалисти в чужди страни и ново подписаните със страните от ЕС /Испания, Англия и др./, където се уреждат въпросите с българската емиграция.

Интеграцията и преодоляването на межкултурните разлики е дългосрочен, двустранен процес и изисква целенасочени усилия от двете страни.

Основните усилия са насочени в образованието, повишаване на знанията по историята и ценностите на приемащата страна, преодоляване на религиозните и битовите и социални различия. Взаимодействието на местните граждани и имигранти по местоживеене и месторабота може да бъде единствената основа за успешна интеграция.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Европейския фонд за интеграция на граждани на трети страни, съфинансирана от Европейския съюз. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Асоциация на индустриалния капитал в България и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

